

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ: Εξαιρετικά δυσοίωνες οι ενδείξεις για τις τάσεις των ψηφοφόρων

Η μεγάλη στροφή των Τουρκοκυπρίων

Οσοι υποστηρίζουν ότι η λύση στο Κυπριακό απομακρύνεται, όχι χρόνο με το χρόνο αλλά μέρα με τη μέρα, θα αισθανθούν δυστυχώς δικαιωμένοι όταν διαβάσουν τα ευρήματα μεγάλης έρευνας που έγινε στην άλλη πλευρά για το αύριο της Κύπρου. Απαισιοδοξία, καχυποψία και αλλαγή του κλίματος σε σχέση με το momentum του 2004 είναι τα κυρίαρχα και εξαιρετικά ανησυχητικά στοιχεία. Υπάρχουν και κάποια θετικά. Αλλά και αυτά φθίνουν δραματικά σε σχέση με όλες τις ανάλογες μετρήσεις του παρελθόντος.

Του Κώστα Κωνσταντίνου

Είναι τα Ηνωμένα Έθνη σε θέση να επιτύχουν λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας; Αυτό ήταν το πρώτο ερώτημα. Και η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων (60,1%) πιστεύει πως δεν είναι. Συγκεκριμένα, ποσοστό 41,2% απάντησε "σίγουρα δεν είναι δυνατόν" να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, ενώ 18,9% "δεν είναι δυνατόν". Αντιθέτως, το 20,3% απάντησε πως "είναι δυνατόν" και το 11,8% "σίγουρα είναι". Ένα 5,8% απάντησε πως δεν γνωρίζει εάν είναι εφικτή η κατάληξη σε λύση ΔΔΟ.

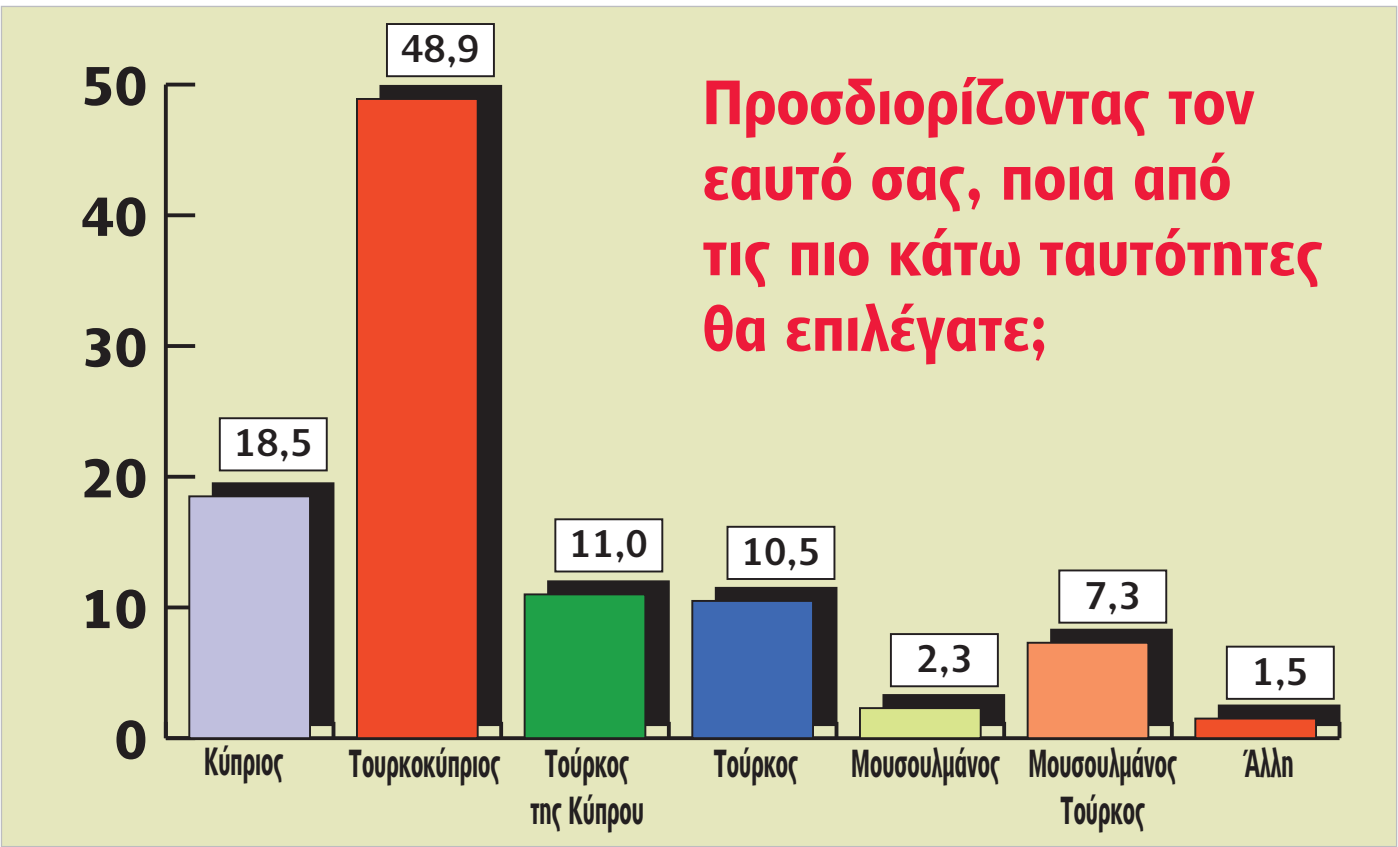
Καχυποψία έναντι Ε/Κ για λύση

Εντυπωσιακό είναι το ποσοστό το οποίο δεν θεωρεί ότι οι Ε/Κ είναι ειλικρινείς στην επιδίωξη τέτοιας λύσης. Συγκεκριμένα, στο ερώτημα πόσο πιστεύουν ότι επιθυμούν οι Ε/Κ λύση ΔΔΟ, το 81,2% δήλωσε πως δεν την επιθυμούν, με το 72,6% εξ αυτών μάλιστα να δηλώνει απόλυτα βέβαιο για αυτό. Μόλις το 9% δήλωσε το αντίθετο και από αυτό μόνο το 3,5% εμφανίστηκε απόλυτα βέβαιο.

Τώρα, σε σχέση με τη δική τους επιθυμία για ομοσπονδία, οι ερωτηθέντες εκφράστηκαν θετικά έναντι της ΔΔΟ. Το 62,7% δήλωσε πως επιθυμεί αυτή τη λύση, ενώ μόνο το 29,3% δήλωσε πως την απορρίπτει. Σχεδόν ομόθυμη ήταν η απάντηση στο ερώτημα εάν μπορεί να επιτευχθεί λύση στην Κύπρο χωρίς τη σύμφωνο γνώμη της Τουρκίας. Το 93,7% δηλώνει πως δεν είναι δυνατόν. Στο κατά πόσον οι Τ/Κ θα αποδέχονταν ποτέ μια λύση την οποία δεν θα δεχόταν η Άγκυρα, το 67,3% απάντησε "Όχι", ενώ το 28,6% "Ναι".

Ναι σε εγγυήσεις - στρατό

Εκ των ων ουκ άνευ για την άλλη κοινότητα φαίνεται να παραμένει και το ζήτημα των εγγυήσεων. Το 63,1% απάντησε πως οι εγγυήσεις θα πρέπει να παραμείνουν ως έχουν σήμερα, 20,6% ότι μπορούν να περιορι-

Προσδιορίζοντας τον εαυτό σας, ποια από τις πιο κάτω ταυτότητες θα επιλέγατε;

οτούν, ενώ 11,8% απάντησε πως η λύση δεν χρειάζεται εγγυήσεις. Σε άλλο σχετικό ερώτημα, το 57,5% τάχθηκε υπέρ της διατήρησης "ισχυρής στρατιωτικής παρουσίας" της Τουρκίας στην Κύπρο και μετά τη λύση, το 23,1% υπέρ μικρής παρουσίας, ενώ 17,3% δήλωσε πως μετά τη λύση δεν πρέπει να υπάρχουν ούτε ελληνικά ούτε τουρκικά στρατεύματα.

Όχι Μόρφου - Καρπασία

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το μέρος εκείνο της δημοσκοπήσης το οποίο αφορά τις επιστροφές στους Ε/Κ, αφενός μεν της Μόρφου (σ.σ. το ερώτημα ετέθη συνολικά για όλη την επαρχία), αφετέρου δε "χωριών της Καρπασίας", κατά το ερώτημα πάντα. Για τη μεν Μόρφου, η απορρίψη ενός τέτοιου ενδεχομένου, και μάλιστα υπό την απάντηση "σίγουρα όχι", ανήλθε στο 78,6%, ενώ μόλις το 8,8% δήλωσε το αντίθετο. Ένα άλλο 9,3% άφησε ανοιχτό σε συζήτηση το ενδεχόμενο επιστροφής της Μόρφου. Για χωριά της Καρπασίας το ποσοστό απόρριψης του ενδεχομένου αγγίζει το 83,7%, με το αντίστοιχο, αυτό της αποδοχής, μόλις στο 5,3%. Ανοιχτό αφήνει το ενδεχόμενο το 8,3%.

Βαρύσι ως μέρος της λύσης

Για την κλειστή δε πόλη των Βαρωσίων, το 51% πιστεύει ότι η επίλυση του θέματος πρέπει να αποτελέσει μέρος μιας συνολικής λύσης, το 29,9% ότι πρέπει να επιτραπεί η επιστροφή των Ε/Κ αλλά υπό τ/κ διοίκηση, το

Η πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων ακόμα πιστεύει στη λύση ομοσπονδίας με δύο συνιστώντα κρατίδια

10,3% ότι θα πρέπει να γίνει το πιο πάνω υπό τη διοίκηση του ΟΗΕ, ενώ 9,3% δηλώνει ότι δεν έχει θέση για αυτό.

Να επιστρέψουν Ελληνοκύπριοι;

Ιδιαίτερα ψηλό είναι και το ποσοστό όσων απορρίπτουν την επιστροφή των Ε/Κ στην "τουρκική περιοχή" μετά τη λύση. Το 67,1% απορρίπτει απόλυτα το ενδεχόμενο. Ένα 18,6% το αποδέχεται υπό περιορισμούς, ενώ το 11,5% δηλώνει ότι οι Ε/Κ θα πρέπει να μπορούν να επιστρέψουν ελεύθερα. Ακόμη ψηλότερο (77,7%) είναι το ποσοστό όσων ευνοούν ξεχωριστή κυριαρχία των δύο κοινοτήτων, χωρίς όμως να διευκρινίζεται η μορφή της. Το 3,7% δηλώνει πως δεν θεωρεί αναγκαία τη χωριστή κυριαρχία, ενώ το 13,8% τάσσεται ενάντια σε χωριστές κυριαρχίες. Συντριπτικό είναι παράλληλα το ποσοστό όσων υποστηρίζουν πως η προεδρία ενός μελλοντικού κυπριακού κράτους θα πρέπει να

ασκείται εκ περιτροπής (72,4%). Το 13,8% δηλώνει πως αυτό δεν πρέπει να εφαρμοστεί, ενώ το 4,5% λέει πως δεν είναι απαραίτητο.

Λύση. Αλλά, ποια λύση;

Στους ερωτηθέντες δόθηκε μια σειρά από επιλογές και τους ζητήθηκε να επιλέξουν την, κατά την άποψή τους, καλύτερη για λύση του Κυπριακού. Ποσοστό 47,2% προκρίνει το ομόσπονδο κράτος με δύο συνιστώσες πολιτείες, ενώ το 24,9% θεωρεί πως η λύση θα πρέπει να διαλαμβάνει την αναγνώριση της "ΤΔΒΚ". Το 11,5% υποστηρίζει λύση "ομοσπονδίας δύο κρατών" (δηλαδή συνομοσπονδία), το 7,6% επανένωση υπό την Κυπριακή Δημοκρατία, το 7,6% επέλεξε να μην απαντήσει, ενώ ένα άλλο 1,2% δήλωσε πως δεν έχει άποψη για το μοντέλο της λύσης. Ως προς το ποια από αυτές τις επιλογές κρίνεται η πιο πιθανή εκ των πραγμάτων, το 43,9% απάντησε και πάλι, ένα ομόσπονδο κράτος με δύο συνιστώσες πολιτείες, το 22,4% η αναγνώριση της "ΤΔΒΚ", το 11% συνομοσπονδία και το 6,6% επανένωση υπό την ΚΔ.

ΑΟΖ και δικαιώματα

Αν και ποσοστό 60,1% δηλώνει πως τα κοιτάσματα των υδρογονανθράκων στην κυπριακή ΑΟΖ πρέπει να τύχουν κοινής εκμετάλλευσης μετά τη λύση, αξιοσημείωτο (αν και αδιευκρίνιστο) είναι το γεγονός πως το 39,9% δεν υποστηρίζει αυτή τη θέση. Πάντως, το 91% των ερωτηθέντων αναφέρει πως οι Ε/Κ δεν έχουν δικαίωμα εξόρυξης του φυ-

σικού αερίου από "ολόκληρη την Κύπρο", με μόλις το 9% να υποστηρίζει πως το έχουν.

Αυτοπροσδιορισμός, πατρίδα

Ένα από τα πιο σημαντικά ίσως σημεία της έρευνας ήταν εκείνο όπου δόθηκε στους ερωτηθέντες μια σειρά επιλογών και τους ζητήθηκε να προσδιορίσουν ποια από αυτές εκφράζει περισσότερο αυτό που οι ίδιοι νιώθουν ότι είναι πρωτίστως. Το 48,9% απάντησε Τουρκοκύπριοι, το 18,5% Κύπριοι, το 11% Τούρκοι της Κύπρου, το 10,5% Τούρκοι, το 7,3% μουσουλμάνοι Τούρκοι, το 2,3% μουσουλμάνοι και το 1,5% Άλλο. "Κατά την άποψή σας ποια είναι η πατρίδα σας;", ήταν ένα άλλο ερώτημα. Το 44% απάντησε "η ΤΔΒΚ", το 28,4% "ολόκληρη η Κύπρος", το 23,3% "η ΤΔΒΚ και η Τουρκία", το 3,3% "η Τουρκία" και 1% "άλλη".

Τι είναι η Τουρκία;

Από τις δοθείσες επιλογές και στο ερώτημα ποια από αυτές τους εκφράζει περισσότερο σε σχέση με την Τουρκία, ποσοστό 53,2% επέλεξε το Μητέρα Πατρίδα, 25,6% το Εγγυήτρια Χώρα και 10,5% Αδελφή Φίλη Χώρα. Ένα 6,3% δεν απάντησε, ενώ 4,5 απάντησε "άλλο".

Και οι Ελληνοκύπριοι;

Στο ίδιο ακριβώς ερώτημα σε σχέση με τους Ε/Κ, το 43,9% απάντησε "ο ιστορικός μας εχθρός". Το 30,6% "Κύπριοι σαν εμένα οι οποίοι μιλούν άλλη γλώσσα", το 20,6% "οι γείτονές μας" και το 0,8% "φίλοι μας". Το 4,2 δεν απάντησε.

Τι θα έλεγαν σήμερα στο Ανάν;

Εξαιρετικά ενδιαφέρον είναι το γεγονός πως μέσα από σχετικό ερώτημα προκύπτει πως το 63,9% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι ψήφισε "Ναι" στο Δημοψήφισμα του 2004 (σ.σ. το πραγματικό ποσοστό ήταν 64,9%) και το 36,1% απάντησε ότι ψήφισε "Όχι". Τα ποσοστά αυτά δείχνουν να ανήκουν όμως οριστικά στο παρελθόν αφού, στο ερώτημα τι θα ψήφιζαν σήμερα εάν ετίθετο το ίδιο σχέδιο, το 57,3% απάντησε ότι θα ψήφιζε "Όχι" και το 42,7% μόλις "Ναι".